

Załącznik do Uchwały

Nr XX/97/08

Rady Gminy Rokiciny

z dnia 15 października 2008r.

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ROKICINY

NA LATA 2007-2013

Październik 2008 r.

WSTĘP	4
I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	5
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM	5
2.1. Położenie, powierzchnia, ludność	5
2.2. Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne	7
Ukształtowanie terenu	7
Struktura gruntów według klas bonitacyjnych	8
Klimat	9
Cieki	9
Szata roślinna, obszary chronione, istniejące formy ochrony przyrody	10
2.3. Rys historyczny	11
2.4. Rys kulturowy	11
2.5. Zagospodarowanie przestrzenne	13
2.5.1. Infrastruktura techniczna	13
System komunikacji	13
2.5.2. Telekomunikacja	14
2.5.3. Elektroenergetyka	14
2.5.4. Ciepłownictwo	14
2.5.5. Zaopatrzenie w gaz	15
2.5.6. Gospodarka wodno-ściekowa	15
2.5.7. Gospodarka odpadami	17
2.5.8. Własność nieruchomości	18
2.5.9. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego	18
2.5.10. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	18
Stan czystości wód podziemnych	19
Stan czystości wód powierzchniowych	21
Stan czystości powietrza	22
Stan czystości gleb	22
Walory przyrodnicze	23
2.6. Sfera społeczna	23
2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna	23
2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców	25
System oświaty	25
Ochrona zdrowia	27
Działalność kulturalna	28
Biblioteki	30
Działalność sportowa	33
Poziom bezpieczeństwa	33
Ochotnicze Straże Pożarne	34
Zasoby mieszkaniowe	34
2.6.3. Pomoc społeczna	36
2.6.4. Rynek pracy	37
2.7. Sfera ekonomiczna	39
2.7.1. Gospodarka. Główni pracodawcy	39
2.7.2. Struktura branż na terenie gminy	40
2.7.3. Rolnictwo	41
III. ANALIZA SWOT	43
3.1. Identyfikacja problemów	43
3.2. Analiza SWOT	45

Dziedzina gospodarcza	45
Dziedzina społeczna	47
Środowisko	49
Dziedzina techniczne	50
IV. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE ROZWOJU GMINY ROKICINY.....	51
V. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE GMINY ROKICINY	51
VI. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....	52
6.1. Lista wszystkich planowanych zadań na lata 2007 – 2013	53
6.2. Lista zadań według hierarchii ważności na lata 2007-2013.....	55
VII. REALIZACJA PROJEKTÓW W LATACH 2007-2013	57
VIII. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY	59
IX. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO W LATACH 2007-2013.....	64
X. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013.....	66
XI. SYSTEM WDRAŻANIA.....	67
XII. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	70
Spis tabel	73
Spis rysunków	74
Spis załączników	74

WSTĘP

Niniejszy dokument aktualizuje Plan Rozwoju Lokalnego na terenie gminy Rokiciny na lata 2004 – 2013 w ujęciu szczegółowym dla okresu 2007-2013. Plan jest zgodny z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia oraz Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego. Plan Rozwoju Lokalnego ma charakter trójdzielny:

- 1) Część analityczna – diagnoza sytuacji społeczno – gospodarczej połączona z identyfikacją problemów (punkty I – III),
- 2) Część zadaniowa – opis działań przyczyniających się do rozwiązania problemów zdiagnozowanych w części analitycznej (punkty IV – X),
- 3) Opis systemu wdrażania i monitorowania (punkty XI - XII).

Opracowanie ma charakter poznawczy i służy szerokiemu i kompleksowemu rozpoznaniu obecnego stanu rozwoju, wyodrębnieniu uwarunkowań sprzyjających rozwojowi, (czyli szans), bądź ten rozwój ograniczający, (czyli zagrożeń), określeniu mocnych i słabych stron gminy w rywalizacji z innymi obszarami. Część analityczna wskazuje aktualny stan rozwoju różnych sfer życia społeczno – gospodarczego istotnych z punktu widzenia rozwoju gminy Rokiciny. Część zadaniowa zawiera wykaz projektów, które mogą przyczynić się do poprawy życia mieszkańców. Ten etap opracowania został poddany szerokim konsultacjom społecznym, które zostały przeprowadzone za pomocą sondażu. Mieszkańcy gminy Rokiciny zidentyfikowali problemy oraz określili potrzeby inwestycyjne w Gminie. Konsultacje realizowane były również poprzez spotkania Horyzontalnego Zespołu Zadaniowego powołanego przez Wójta Gminy w skład, którego wchodził m.in. przedstawiciele referatów Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych samorządu lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego został opracowany w celu:

- 1) Stworzenia dokumentu umożliwiającego lepsze zarządzanie, zaplanowanie oraz wykorzystanie środków finansowych.
- 2) Skomunikowania władz gminy z mieszkańcami w zakresie długookresowych zamierzeń inwestycyjnych.
- 3) Skonfrontowania potrzeb inwestycyjnych z możliwościami inwestycyjnymi.
- 4) Uniknięcia jednoczesnego otwierania zbyt wielu frontów inwestycyjnych w stosunku do zdolności finansowych gminy.

Realizacja Planu ma służyć mieszkańcom gminy Rokiciny oraz instytucjom i podmiotom funkcjonującym na jej terenie.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

Plan Rozwoju Lokalnego ma formułę planu otwartego, dlatego przewiduję się, iż w trakcie jego wdrażania może zajść konieczność dokonania zmian. Będzie to miało miejsce w szczególności, gdy:

- Nastąpią zmiany w źródłach finansowania PRL.
- Zadania wprowadzone do PRL zdezaktualizują się.
- Zajdzie potrzeba wprowadzenia nowych zadań do realizacji.

Aktualizacja Planu Rozwoju Lokalnego przebiegać będzie w trybie konsultacji z mieszkańcami i przy współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi.

W trakcie opracowywania Planu Rozwoju Lokalnego korzystano z danych Urzędu Statystycznego w Łodzi, Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Mazowieckim, Głównego Urzędu Statystycznego, z danych innych instytucji działających na terenie powiatu tomaszowskiego i województwa łódzkiego, danych własnych gminy oraz danych wynikających z aktów i projektów aktów prawa miejscowego, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rokiciny, Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rokiciny, Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Rokiciny oraz pracy magisterskiej Barbary Adamus pt. „Monografia gminy Rokiciny. Porównanie stanu z końca lat siedemdziesiątych i 2000 roku” wykonanej na Wydziale Nauk Geograficznych Uniwersytetu Łódzkiego.

I. OBSZAR I CZAS REALIZACJI „PLANU ROZWOJU LOKALNEGO”

Obszarem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Rokiciny jest cały teren gminy.

Realizacja planu obejmuje :

- Projekty realizowane w latach 2007-2013.

II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE

OBJĘTYM WDRAŻANIEM

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność.

Gmina Rokiciny jest gminą o charakterze wiejskim. Zlokalizowana jest w bliskiej odległości od dużych ośrodków przemysłowych: 31 km od Piotrkowa Trybunalskiego, 22 km od Tomaszowa Mazowieckiego i 24 km od Łodzi. Pod względem administracyjnym znajduje się w obrębie województwa łódzkiego. Położona jest w północno - zachodniej części powiatu tomaszowskiego i jest jedną z dziesięciu gmin wiejskich tego powiatu. Oprócz gmin wiejskich w skład powiatu wchodzi jeszcze gmina miejska - Tomaszów Mazowiecki. W powiecie nie ma gmin o charakterze miejsko - wiejskim. Gmina Rokiciny graniczy od północy z gminą Koluszki

(powiat łódzki – wschodni), od wschodu z gminą Ujazd, od południa z gminą Będków, a od zachodu z gminą Brójce (powiat łódzki – wschodni), wchodzącą w skład Łódzkiej Aglomeracji Miejskiej.

Rysunek 1. Położenie gminy Rokiciny w powiecie tomaszowskim.

Obszar gminy wynosi 9051,00 ha (90,5 km²), co stanowi 8,7% ogólnej powierzchni powiatu oraz 0,49% powierzchni województwa. Pod względem obszaru gmina plasuje się na ósmym miejscu wśród jedenastu gmin powiatu tomaszowskiego. W skład gminy wchodzi teren rolny – 7234 ha, co stanowi 80% powierzchni ogólnej, teren lasów i gruntów leśnych – 1309 ha, co stanowi 14,6 % powierzchni ogólnej (pozostałe tereny – 508 ha stanowi 5,5 %).

Gminę zamieszkują 5861 osób, w tym 2858 mężczyzn i 3003 kobiety. Ogólna liczba mieszkańców gminy stanowi 4,8 % ludności powiatu oraz 0,23 % ludności województwa łódzkiego (Rocznik Statystyczny Województwa Łódzkiego 2006). W gminie Rokiciny zamieszkuje 4,9% ogółu mężczyzn powiatu i 4,7% ogólnej liczby kobiet. Analogicznie

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

w stosunku do województwa łódzkiego wartości te kształtują się następująco 0,23% mężczyzn, 0,22% kobiet.

Gęstość zaludnienia w gminie wynosi 64 osoby na 1 km², przy średniej gęstości zaludnienia 118 osoby na 1 km² w powiecie tomaszowskim i 141 osoby na 1 km² w województwie łódzkim. Na terenie gminy znajdują się 24 jednostek osadniczych, w tym 22 sołectwa. Wsie znajdujące się na terenie gminy przekraczają w większości 100 mieszkańców. Obok wsi o skupionej zabudowie, ukształtowanej wzdłuż ciągów komunikacyjnych, występuje w znacznym stopniu zabudowa rozproszona. W porównaniu z rokiem 2004 liczba mieszkańców gminy wzrosła.

Tabela 1. Wykaz sołectw w gminie Rokiciny

Lp.	Sołectwo	Wsie wchodzące w skład sołectw	Liczba ludności 2004r.	Liczba ludności 2006r.	Powierzchnia sołectwa w ha
1	Albertów	Albertów	55	54	116
2	Cisów	Cisów	86	95	294
3	Chrusty Nowe	Chrusty Nowe	434	454	907
4	Chrusty Stare	Chrusty Stare	214	227	421
5	Eminów	Eminów	97	97	266
6	Janków	Janków	130	141	160
7	Jankówek	Jankówek	78	79	129
8	Kolonia Łaznów	Kolonia Łaznów	209	219	642
9	Rokiciny-Kolonia	Rokiciny- Kolonia	1306	1302	196
10	Łaznów	Łaznów	500	506	762
11	Łaznówek	Janinów Janków III Łaznówek	37 52 58	44 57 59	378
12	Łaznowska Wola I	Łaznowska Wola I	314	326	525
13	Łaznowska Wola II	Łaznowska Wola II	236	244	505
14	Maksymilianów	Maksymilianów	113	111	302
15	Michałów	Michałów	120	130	132
16	Mikołajów	Mikołajów	170	186	375
17	Pogorzałe Ługi	Pogorzałe Ługi	142	141	120
18	Popielawy	Popielawy	567	573	1306
19	Rokiciny	Rokiciny	400	406	658
20	Wilkucice Duże	Wilkucice Duże	155	158	366
21	Wilkucice Małe	Wilkucice Małe Reginów	63 48	71 47	329
22	Stefanów	Stefanów	101	96	162

Źródło: Dane własne gminy

2.2. Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne

Ukształtowanie terenu

Obszar gminy Rokiciny położony jest na równinie Koluszkowskiej stanowiącej swoisty „półwysep” Wyżyny Łódzkiej. Pod względem morfologicznym stanowi lekko pofalowaną

równinę wyniesioną średnio 180-220 m. n.p.m. Maksymalna różnica wysokości bezwzględnych wynosi 39,5 m. Najniżej położony punkt znajduje się na wschód od Popielaw (180,5 m. n.p.m.), a najwyższy w regionie Chrustów Starych (- 220,5 m n.p.m.).

Urozmaicenie obszaru gminy stanowią utwory pradolinie lokalnych cieków oraz niewielkie powierzchniowo zbiorniki wodne różnej genezy.

Powierzchnia całego obszaru zbudowana jest ze skał młodych, luźnych pozostawionych w czwartorzędzie przez lądolód skandynawski. Główne rysy rzeźby glacialnej powstały więc w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Na terenie gminy największe obszary zajmują gliny zwałowe lekkie i średnie. Występują również ily, gliny, piaski, żwiry, otoczaki i głazy narzutowe. Część glin zwałowych pokryta jest utworami fluwiogłacyjnymi, czyli piaskami. Piaski na obszarze gminy charakteryzują się dużą zmiennością frakcji i występują jako piaski drobne, średnie i gruboziarniste. Znajdują się one przeważnie w północnej i północno-wschodniej części gminy. W dolinach rzek, strumyków i zagłębieniach terenu występują holocenijskie utwory geologiczne. Są to utwory aluwialne i organogeniczne takie jak torfy, mursze i utwory mułowo-torfowe. W zależności od pochodzenia skał macierzystych, ich udział w powierzchni użytków rolnych gminy przedstawia się następująco:

- Gleby utworzone z piasków - 46,3 %,
- Gleby utworzone z glin zwałowych - 49,5 %,
- Gleby utworzone z utworów organogenicznych - 3,8 %,
- Gleby utworzone z osadów aluwialnych - 0,45 %.

Struktura gruntów według klas bonitacyjnych

Jednym z najważniejszych elementów środowiska przyrodniczego wpływających na rozwój gminy są gleby. Mają one decydujący wpływ na rozwój produkcji rolnej, a w szczególności na strukturę upraw i wysokość plonów. Formy terenu, charakter skał macierzystych i związane z nim stosunki wodne oraz szata roślinna wpłynęły na ich zróżnicowanie typologiczne.

W gminie wyróżniono następujące typy gleb:

- Bielice 45,7%,
- Brunatne 42,3 %,
- Czarne ziemie 7,8 %,
- Bagienne 3,8 %,
- Mady 0,4 %.

Gleby brunatne zajmują najczęściej tereny wyżej położone oraz stoki, gdzie zachodzi szybszy spływ wód opadowych. W obniżeniach o utrudnionym odpływie wód powierzchniowych

występują czarne ziemie lub gleby bagienne, a w dolinach rzecznych mady. Gleby bielcowe zaś występują na najuboższych skałach macierzystych, pod lasami iglastymi.

Obszar gminy charakteryzuje się różnorodnością rozmieszczenia poszczególnych klas bonitacyjnych gleb. Średnią klasą bonitacyjną dla gminy jest klasa IV. Najżyźniejsze gleby występują na terenach sołectw: Łaznów, Popielawy, Łaznówek, Cisów, Michałów. Najśłabsze zaś gleby znajdują się we wsiach Eminów, Wilkucice Duże i Wilkucice Małe.

Klimat

Klimat gminy Rokiciny jest kształtowany przede wszystkim przez przeważającą w ciągu roku równoleżnikową cyrkulację powietrza. Stosunkowo nieduże wzniesienia nie stanowią przeszkody dla przepływu mas powietrza. Dominujący jest wpływ wilgotnych mas powietrza polarno-morskiego oraz polarno-kontynentalnego. Zdecydowanie przeważają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, natomiast wiatrów wiejących z kierunku wschodniego i północno-wschodniego jest zdecydowanie mniej. Biorąc pod uwagę dopływ energii słonecznej do powierzchni ziemi, to średnio w roku ten obszar otrzymuje około 39% możliwego usłonecznienia. Średnie miesięczne wartości usłonecznienia wahają się od 12% do 25% w okresie zimy i 37%- 50% w okresie lata. Średnia roczna temperatura powietrza dla gminy Rokiciny wynosi około 7,5 ° C. Najchłodniejszym miesiącem jest luty ze średnią temperaturą powietrza z reguły poniżej 3 ° C, zaś najcieplejszym lipiec ze średnią temperaturą powietrza zawierającą się w granicach od 17,8 ° C do 18,2 ° C.

Okres wegetacyjny, w którym średnia temperatura powietrza przekracza +5 ° C ma zasadnicze znaczenie dla rolnictwa, gdyż w tym czasie następuje rozwój większości roślin uprawnych. Trwa on odpowiednio od 210 do 220 dni. Największą wilgotność powietrza odnotowano w okresie od listopada do lutego, a maksimum niedosytu wilgotności powietrza występuje w czerwcu i lipcu. Suma rocznych opadów wynosi około 600 mm. Najmniej opadów odnotowuje się w miesiącach od stycznia do marca. Są to również miesiące najmniejszej zmienności sum opadów. Pokrywa śnieżna na tym terenie wykazuje niewielkie zróżnicowanie. Występuje od przełomu listopada i grudnia do drugiej połowy marca i trwa około 50-60 dni. Liczba dni z mrozem wynosi 30-40 dni, zaś z przymrozkami waha się w granicach od 110 do 130 dni.

Cieki

Wody powierzchniowe na terenie gminy Rokiciny tworzy zróżnicowana sieć cieków, z których najważniejsze to rzeka Piasecznica, Pańkówka i Łaznowianka. Piasecznica bierze swój początek na terenie gminy Koluszki, a przez gminę Rokiciny przepływa przez wsie Wilkucice i Eminów. Pańkówka stanowi południowo-wschodnią granicę gminy. Wszystkie te rzeki są

dopływem Wolbórki, która stanowi część składową dorzecza Pilicy i jest jej lewobrzeżnym dopływem. Długość cieków na terenie gminy Rokiciny wynosi:

- Piasecznica - 2200 m,
- Łaznowianka – 11650 m,
- Czarna Bielina – 3300 m.

Spadek terenów w trzech kierunkach czynią cały obszar gminy obszarem odpływowym, tworzącym w układzie północ-południe granicę wododziałową. Najwyższe stany wody odnotowuje się podczas wiosennych roztopów, czyli w lutym i marcu. Drugorzędne maksimum występuje w lipcu. Niskie zaś stany wody, wywołane intensywnym parowaniem, mają miejsce na początku i końcu lata. Wszystkie wody opadowe odprowadzone są do rzek: Miazgi, Bieliny i Czarnej. Rzeki te stanowią dopływy Pilicy.

W obrębie gminy występują dwa poziomy wodonośne: czwartorzędowy i jurajski. Zwierciadło wody pierwszego ma charakter swobodny i występuje na głębokości 10-16 m ppt. Drugi znajduje się na głębokości ok. 80 m ppt.

Szata roślinna, obszary chronione, istniejące formy ochrony przyrody

Na terenie gminy lasy zajmują 1230,9 ha, z czego 20 % to lasy prywatne. Dominują bory sosnowe i mieszane. Powierzchnia lasów stanowi 13,6 % powierzchni gminy, dla porównania w powiecie tomaszowskim wartość ta przekracza 30%.

Obszary leśne na opisywanym terenie znajdują się w dwóch dużych kompleksach. Największy z nich występuje w części północno-zachodniej i zawiera rezerwat przyrody „Łaznów”, drugi co do wielkości, znajduje się w części centralnej gminy i przebiega wzdłuż wschodniej strony linii kolejowej. Ponadto na terenie gminy występuje kilka mniejszych skupisk leśnych, m.in. we wsi Eminów, Maksymilianów i Cisów.

Do roślin ściśle chronionych na terenie gminy Rokiciny zaliczamy widłaka wrońca, gwiazdnicę długolistną, barwinka pospolitego i storczyka plamistego.

Szczególnymi formami ochrony przyrody objęte są w gminie następujące obszary:

a) Obszar Chronionego Krajobrazu

- „Koluszkowski” - pół - zach. obszar gminy,
- „Piliczański” - zachodni fragment obszaru gminy.

Obydwa wymienione obszary wchodzi w skład wielkoprzestrzennego ekologicznego systemu obszarów chronionych ESOCH Polski Środkowej.

b) Rezerwat przyrody - „Łaznów” o powierzchni 60,83 ha, gdzie chroni się fragment lasu jodłowego naturalnego pochodzenia.

- c) Park zabytkowy - na terenie gminy znajdują się 2 takie obiekty - park w Łaznowie i Popielawach.
- d) Użytki ekologiczne - mają powierzchnię 0,4 ha i obejmują kompleks śródleśnych torfowisk oraz terenów okresowo zalewanych wodą.
- e) Pomniki przyrody - na terenie gminy rośnie obecnie 56 drzew zakwalifikowanych do objęcia ochroną gatunkową. Wśród nich przeważają jodły, dęby, modrzewie i wiązy szypułkowe.

2.3.Rys historyczny

Pierwsze wzmianki o ruchu osiedleńczym na terenach gminy pochodzą z początku XII w. W dokumentacji kościelnej zachował się zapis z roku 1128 o wsi Łaznów, która wówczas nazywała się Łażnie. Nazwę łączy się z popularnym w owym czasie wypalaniem lasów pod uprawy rolnicze tzw. zjawisko „łazów”. Łaznów zlokalizowany został na przecięciu się niewielkich szlaków handlowych łączących Brześć Kujawski z Sandomierzem oraz Kalisz z Lublinem. Administracyjnie Łaznów, położony w Księstwie Łęczyckim, należał do kasztelanii wolborskiej. Ranga Łanowa została umocniona erygowaniem przez Wojciecha Jastrzębca w 1431r parafii Łaznowskiej. W 1430r, a więc zanim powstała parafia Jan Szafraniec herbu Strykoń ufundował kościół. Kolejnymi miejscowościami powstającymi na tych terenach to Wilkucice – osada szlachecka, Łaznowska Wola – osada zasiedlana w wyniku kolonizacji wsi Łaznów. W dalszych latach wyodrębniły się wsie Rokiciny, Popielawy, Janków, Chrusty.

Łaznów aż do XVIII w. dominował w strukturze osiedleńczej na obszarze obecnej Gminy Rokiciny. W zapiskach z roku 1582 pojawiają się informacje o istnieniu folwarku, sporej wsi, karczmy z osadą oraz osady proboszczowskiej.

W roku 1846 dzięki budowie kolei Warszawsko-Wiedeńskiej rozwija się osada Rokiciny Kolonia. Powstaje tu również zajazd poczty konnej, który stanowi punkt przeładunkowy dla towarów z Łodzi i Tomaszowa. W 1953r. nastąpiła reforma administracji terenowej, ustalono obszar gminy w dzisiejszych granicach i przeniesiono siedzibę władz gminnych z Łanowa do wsi Rokiciny Kolonia. („Dzieje Gminy Rokiciny” Jan Lolo, Radosław Lolo –Rokiciny 1998)

2.4. Rys kulturowy

Na terenie gminy Rokiciny znajduje się wiele obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej. Stanowią one niewątpliwą atrakcję turystyczną. Do rejestru zabytków wpisano takie obiekty jak:

- 1) Kościół drewniany parafii rz.-kat. p.w. MB Różańcowej z 1755-1756 r. – Łaznów.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

- 2) Drewniana dzwonnica kościoła p.w. MB Różańcowej z przełomu XVIII/XIX w.
- 3) Zajazd poczty konnej z 1848 r. Rokiciny - obecnie znajduje się tu Gminny Ośrodek Kultury.
- 4) Park przykościelny z XVIII w. – Łaznów.
- 5) Park dworski z XIX w.- Popielawy.

Tabela 2. Obiekty zabytkowe na terenie gminy Rokiciny wpisane do ewidencji konserwatorskiej

Miejscowość	Obiekt
Łaznów	Zespół kościelny pw. MB Różańcowej- drewniany
Popielawy	Zespół dworski z przełomu XVIII/XIX w.
	Czworak murowany w zespole dworskim, koniec XIX w.
	Spichlerz w zespole dworskim, murowany, z końca XIX w, przebudowany w 1960 r.
	Dwór, koniec XVIII w.
Rokiciny	Dworzec kolejowy z poł. XIX w.
	Zajazd poczty konnej z 1848 r.

Źródło: Dane własne gminy

Poza tym w ewidencji konserwatorskiej znajdują się:

1) Cmentarze:

- Ewangelickie w Albertowie, Łaznowskiej Woli, Maksymilianowie, Mikołajowie i Popielawach.
- Rzymsko-katolickie w Łaznowie, w Rokicinach, oraz Chrustach Nowych

2) Zabytki techniki:

- Cegielnia z lat 20-tych XX w. w Łaznowskiej Woli.
- Młyn z 1929 r. w Łaznowie.
- Wiatrak drewniany z początku XX w. w Popielawach.
- Wiatrak drewniany z przełomu XIX/XX w. w Rokicinach.

Do zasobów kulturowych gminy należą również historyczne zespoły wiejskie:

- Łaznów 1332 r. – rzędówka – ochrona zabudowy;
- Popielawy – rzędówka – ochrona zabudowy;
- Kolonia Rokiciny (XIX w.) – złożony – ochrona zabudowy;

Na terenie gminy zaewidencjonowano dosyć liczne miejsca znalezisk archeologicznych – ponad 80 stanowisk, które pozostają także pod ochroną i opieką konserwatorską.

Posiadanie tak wielu ciekawych obiektów kulturowych powinno sprzyjać rozwojowi turystyki na tym terenie, w szczególności edukacyjnej i ogólnopoznawczej.

Na obszarze gminy brak obiektów turystyki weekendowej i pobytovej. Wyjątek stanowi rozproszone budownictwo letniskowe oraz pewne formy agroturystyki. Działa tu gospodarstwo agroturystyczne w Łaznowskiej Woli.

2.5. Zagospodarowanie przestrzenne

2.5.1. Infrastruktura techniczna

System komunikacji

W skład systemu komunikacji drogowej w gminie wchodzi dwie drogi wojewódzkie, drogi powiatowe, drogi gminne oraz drogi transportu rolnego i dojazdowe. Na terenie gminy Rokiciny znajduje się łącznie: 24,2 km dróg wojewódzkich, 33,2 km dróg powiatowych, 27,8 km dróg gminnych oraz 123 km gminnych dróg wewnętrznych, czyli np. dojazdowych do gruntów ornych.

Główną oś komunikacyjną gminy tworzą: droga wojewódzka Nr 713 relacji Rzgów - Tomaszów Mazowiecki oraz Nr 716 Brzeziny - Piotrków Trybunalski. Obsługują one zarówno ruch tranzytowy, jak również lokalny.

Przez gminę przebiegają następujące drogi powiatowe:

- Droga Nr 4318E relacji Rokiciny –Stefanów - Łaznówek
- Droga Nr 4319E relacji Rokiciny – Janków –Ujazd;
- Droga Nr 4321E relacji Łaznowska Wola – Prażki;
- Droga Nr 4322E relacji Rokiciny Kolonia- Kolonia Łaznów;
- Droga Nr 4303E relacji Tomaszów Mazowiecki- Popielawy –Łaznów – Łaznowska Wola – Wola Kutowa

Na terenie gminy znajduje się 13 dróg o charakterze gminnym. Drogi te obsługują ruch pomiędzy jednostkami osadniczymi gminy oraz miejscowościami sąsiadującymi z gminą. Spośród 150 km dróg gminnych: 36,76 km ma nawierzchnię bitumiczną, 0,6 km betonową, 3.65 km brukowcowi, 20,44 km gruntową ulepszoną oraz 89,51 km gruntową naturalną..

Gmina ma korzystne położenie komunikacyjne. Przez jej obszar przebiega magistrała kolejowa relacji Częstochowa - Piotrków Trybunalski - Koluszki. Długość kolei na terenie gminy wynosi ponad 9 km, a stacje kolejowe znajdują się w Rokicinach Kolonii, Nowych Chrustach i Łaznowie. Oprócz komunikacji kolejowej funkcjonuje też komunikacja autobusowa PKS. Długość szlaku komunikacyjnego autobusów na terenie gminy wynosi ponad 10,5 km.

W latach 1999-2003 na drogach leżących w gminie Rokiciny miało miejsce 60 wypadków drogowych i 321 kolizji. W ich wyniku życie straciło 8 osób, a 90 zostało rannych. W okresie 2004-2006 na drogach znajdujących się na terenie gminy Rokiciny miały miejsce 23 wypadki drogowe i 166 kolizji. W ich wyniku życie straciło 5 osób a 41 zostało rannych.

2.5.2. Telekomunikacja

Gmina Rokiciny rozwija się dynamicznie w zakresie telekomunikacji. Stara ręczna centrala została wymieniona w 1998 r. na nowoczesna elektroniczną. W 2001 roku zarejestrowano 589 abonentów, z czego 429 należało do Telekomunikacji Polskiej a 160 do Telekomunikacji Pilickiej. Liczba abonentów na 100 mieszkańców wynosiła 9,8. Miejscowości, które posiadały największą liczbę abonentów to Rokiciny - 233, Łaznowska Wola I i II-73, Pogorzałe Ługi - 38. Najmniejsza liczba abonentów wystąpiła we wsiach Janinów - 1, Maksymilianów - 2, Reginów-2, a we wsi Eminów, nie było żadnego. W roku 2007 liczba zarejestrowanych abonentów 1176, z czego 710 należy do Telekomunikacji Polskiej a 466 do Telekomunikacji Pilickiej. Liczba abonentów na 100 mieszkańców wynosi 20,19. Największa liczba abonentów zarejestrowana jest w Rokicinach Kolonii- 245, Popielawach 125, Łaznowskiej Woli – 149, Chrustach Nowych – 124. Najmniej abonentów mają nadal miejscowości Maksymilianów - 10, Janówek 11, Wilkucice Małe 10, Janików 8. Na terenie gminy ilość abonentów podłączonych do Internetu w TP wynosi ok.100, natomiast drogą radiową ok. 60. W okresie 2007-2013 przewidywana jest rozbudowa internetowej sieci radiowej.

2.5.3. Elektroenergetyka

Obszar gminy zelektryfikowany jest w 100 %. Sieć elektroenergetyczna jest najdłuższą i najbardziej rozgałęzioną siecią infrastruktury technicznej. Energia elektryczna dociera do wszystkich mieszkańców gminy. Doprowadzana jest do użytkowników siecią zasilającą i rozdzielczą średniego napięcia 15 kV i niskiego napięcia. Przez obszar gminy przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV, dla której strefa ochronna wynosi 36 m.

2.5.4. Ciepłownictwo

Na obszarze gminy nie ma całościowo zorganizowanej gospodarki w zakresie zaopatrzenia i pokrycia potrzeb cieplnych zarówno mieszkańców jak i usług, obiektów użyteczności publicznej i obiektów drobnej przedsiębiorczości.

Zaopatrzenie w ciepło odbywa się przeważnie poprzez paleniska piecowe lub, w nowszych budynkach, lokalne instalacje centralnego ogrzewania. Najbardziej popularnym nośnikiem

energii cieplnej jest nadal węgiel, ale coraz częściej wykorzystuje się w tym celu olej opałowy.

2.5.5. Zaopatrzenie w gaz

Na obszarze gminy nie występuje gazyfikacja przewodowa. Rozpowszechniona jest forma zaopatrzenia w gaz (propan-butan) w butlach. Dystrybucję zapewnia gęsta sieć punktów wymiany butli - minimum jeden punkt na miejscowość.

2.5.6. Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Rokiciny jest w całości wyposażona w wodociąg. Długość sieci wodociągowej wynosi 112,2 km, a ilość przyłączy 1930. Obszar opisywany zaopatrywany jest w wodę pitną z trzech źródeł. Ujęcie lokalne, znajdujące się we wsi Nowe Chrusty, obsługuje 1021 mieszkańców na odcinku 24,0 km sieci. Ujęcie lokalne w Rokicinach zaopatruje 2088 mieszkańców na odcinku 33,2 km. Do pozostałej części - 55 km, czyli mieszkańców wsi: Jankówek, Janków, Maksymilianów, Łaznówek, Łaznowska Wola, wodę dostarcza Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi. Do sieci wodociągowej podłączonych jest łącznie 1956 gospodarstw domowych, czyli ok. 96%.

Tabela 3. Długość sieci wodociągowych

Miejscowość	Długość-km	Liczba przyłączy	Stan techniczny
Jankówek	2,1	19	Dobry
Janków	2,5	41	Dobry
Maksymilianów	3,0	41	Dobry
Wilkucice Duże	4,3	41	Dobry
Wilkucice Małe	4,1	35	Dobry
Eminów	3,1	51	Dobry
Łaznówek	4,2	46	Dobry
Stefanów	2,1	35	Do wymiany
Rokiciny	6,6	113	Do wymiany
Łaznów	4,1	131	Do wymiany
Albertów	1,9	12	Dobry
Popielawy	5,6	160	Do wymiany
Kolonia Rokiciny	13,3	430	Do wymiany 8,4 km
Łaznowska Wola	10,6	223	Dobry
Kolonia Łaznów	9,1	73	Dobry

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

Michałów	4,2	28	Dobry
Cisów	7,4	46	Dobry
Chrusty Stare	3,4	78	Dobry
Chrusty Nowe	9,6	213	Dobry
Pogorzałe Ługi	3,6	59	Dobry
Mikołajów	7,4	55	Dobry
RAZEM	112,2	1930	-

Źródło: Dane własne gminy

Generalnie stan techniczny sieci wodociągowej jest dobry, poza odcinkami w Stefanowie, Łaznowie, Popielawach, Rokicinach i Rokicinach Kolonii. W miejscowościach tych znajdują się wodociągi zbudowane z azbestocementu. Eksploatacją wodociągów zajmuje się SKR w Rokicinach.

Ujęcie Nowe Chrusty:

Ø max/h - 67 m³/h

Średnie zużycie wody na dobę – 380 m³

Ujęcie to zaopatruje miejscowości: Nowe Chrusty, Pogorzałe Ługi, Mikołajów, Stare Chrusty,

Ujęcie Rokiciny

Ø max/h - 60 m³/h

Średnie zużycie wody na dobę – 222 m³

Ujęcie to zaopatruje miejscowości: Rokiciny, Stefanów, Łaznów, Rokiciny Kol., Albertów, Wilkucice Małe, Reginów, Wilkucice Duże, Eminów

Obecnie planowana jest modernizacja ujęcia wody we wsi Rokiciny. Postawienie zbiorników na wodę oraz automatyzacja obsługi pozwoli na ekonomiczniejsze wykorzystanie ujęcia.

Przez teren gminy przebiega też trasa magistralnego wodociągu przemysłowego relacji Tomaszów Mazowiecki - Łódź.

Oczyszczanie ścieków:

Na obszarze gminy istnieją trzy oczyszczalnie ścieków: w Popielawach, Łaznowie i Rokicinach. Oczyszczalnia w Popielawach powstała w 1990 roku. Maksymalna ilość ścieków dostarczanych na dobę wynosi 5 m³ / d, a maksymalna godzinna wydajność to 0,4 m³/h. w roku 2007 oczyszczalnia została zmodernizowana.

Oczyszczalnia w Łaznowie powstała w 1998 roku. Jej wydajność maksymalna dobową wynosi 9 m³/d, a godzinna 0,37 m³/h.

Oczyszczalnia w Rokicinach powstała w 2000 roku. Do niej dopływają ścieki bytowo-gospodarcze pochodzące z kanalizacji miejscowości Rokiciny Kolonia oraz dowożone taborem asenizacyjnym. Projektowana maksymalna wydajność ścieków na dobę wynosi 333 m³/d, zaś projektowany średni dobowy dopływ ścieków to 253 m³/d. Obecnie wykorzystuje się jej 1/3 możliwości przerobowych, jednakże podłączenie wszystkich pozostałych miejscowości nie będzie możliwe. Władze gminy przewidują w przyszłości bądź jej rozbudowę lub też budowę nowej oczyszczalni w miejscowości Nowe Chrusty.

Na terenie gminy długość sieci kanalizacyjnej wraz z długością przykanalików wynosi 31462 m.b. Do sieci przyłączonych jest 551 gospodarstw domowych i podmiotów gospodarczych. Stanowi to jedynie 19% w stosunku do ogółu. Ścieki gospodarcze w poszczególnych wsiach zagospodarowywane są przez gospodarstwa na własnych gruntach. Najczęściej ludność odprowadza ścieki do szamb, które często są nieszczelne, a to powoduje ogromne zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych.

2.5.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Rokiciny nie ma składowisk odpadów stałych. Składowisko odpadów komunalnych powstałe w 1991 roku w Jankowie zostało zamknięte i zrekultywowane w 2007r. Rekultywacją objęto obszar wysypiska 0.85ha.. Zorganizowanym systemem zbiórki odpadów zmieszanych objętych jest 3472 mieszkańców, co w sumie daje wskaźnik obsługi na poziomie 59%. W miejscach, gdzie najczęściej uczęszczają ludzie, zostały ustawione kosze na śmieci. Na terenie gminy znajduje się 6 punktów selektywnej zbiórki odpadów. Obsługą w zakresie odbioru odpadów komunalnych z posesji prywatnych i gminnych zajmują się dwie firmy.

Na terenie gminy nie zlokalizowano dzikich wysypisk śmieci.

Cele i działania w zakresie gospodarki odpadami w gminie określono w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Rokiciny. Dokument ten określa trzy cele główne w zakresie gospodarki odpadami:

- Zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ograniczenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
- Wspomaganie prawidłowego postępowania z odpadami.
- Ochrona powierzchni ziemi.

2.5.8. Własność nieruchomości

Obszar gminy wynosi 9051 ha. Ponad 83% wszystkich gruntów pozostaje w rękach osób prywatnych. Są to grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych (ha) oraz grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych (ha).

Grunty Skarbu Państwa, z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste, zajmują powierzchnię 1201 ha, co stanowi 13,3% powierzchni gminy. Grunty gminne zajmują tylko 124 ha.

Tabela 4. Własność budynków i mieszkań według rodzaju podmiotów będących ich właścicielami lub współwłaścicielami

Wyszczególnienie	Budynki	Mieszkania		Powierzchnia użytkowa mieszkań - w m ²		Ludność w mieszkaniach
		Ogółem	w tym zamieszkane stale	Ogółem	w tym zamieszkane stale	
Budynki mieszkalne stanowiące własność:	1492	1597	1588	139869	139495	5799
Osób fizycznych	1454	1518	1511	134930	134641	5574
Spółdzielni mieszkaniowych	-	-	-	-	-	-
Gminy	3	4	4	176	176	8
Skarbu Państwa	2	2	2	162	162	9
Zakładów pracy	10	33	33	1757	1757	102
Pozostałych podmiotów	2	2	2	210	210	3
Wspólną	21	38	36	2634	2549	103

Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002 rok oraz Powszechny Spis Rolny 2002 rok

2.5.9. Stan obiektów dziedzictwa kulturowego

Zabytkowe obiekty gminy Rokiciny wymagają ciągłego zabezpieczania i konserwacji. W zabytkowym kościele parafialnym w Łaznowie pozostały do odrestaurowania organy. Zajazd poczty konnej w Rokicinach wymaga wymiany okien i drzwi oraz zainstalowania wentylacji, modernizacji ogrzewania. Kompleksowego remontu wymaga dwór w Popielawach.

2.5.10. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Cele polityki przestrzennej z zakresu ochrony środowiska dla obszaru gminy Rokiciny zostały wskazane w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Rokiciny wraz z Gminnym Planem Gospodarki Odpadami przyjętych uchwałą Rady Gminy Rokiciny Nr XXII/117/05 z dnia 25 lutego 2005r.

- Zachowanie naturalnych biocenoz torfowiskowych i leśnych z licznymi gatunkami chronionymi oraz rzadkimi gatunkami roślin i zwierząt, jak też swoistych cech krajobrazu.
- Zakaz zanieczyszczania wód, gleby i powietrza.
- Zwiększenie areałów leśnych i wzmocnienie poprzez to odporności środowiska przyrodniczego oraz jego atrakcyjności – dla obszarów o warunkach korzystnych do zalesień.
- Ochrona zasobów wód podziemnych – dla obszarów o wysokim stopniu zagrożenia zanieczyszczeniami z powierzchni.
- Ochrona zasobów wód głębinowych przed zanieczyszczeniem - dla obszarów wzmożonego nadzoru sanitarnego wokół ujęć wód głębinowych.

Stan czystości wód podziemnych

Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla celów bytowych i gospodarczych jest wodociąg zasilany z ujęć wód podziemnych, zlokalizowanych w Nowych Chrustach i we wsi Rokiciny (dwie studnie głębinowe, obecnie modernizowane). Do gminnej sieci wodociągowej wodę dostarcza również Zakład Wodociągów i Kanalizacji z Łodzi.

Badania jakości wody przeprowadzone w studni nr 1 w Nowych Chrustach oraz w Rokicinach wykazały, iż spełnia ona wszystkie, wymagane prawem, standardy dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Tabela 5. Wyniki badania jakości wody – ujęcie Nowe Chrusty-26.03.2008 r.

Wskaźnik oznaczany	Metoda analityczna		Wartość uzyskana	Wartość dopuszczalna (wg ☐ op. Min. Zdrowia z dn. 29. 03. 2007r (Dz. U. nr 61 z dn 06. 04. 2007 poz. 417)
Parametry fizyko- chemiczne				
Barwa mg/l Pt	A	PN-EN ISO 7887:2002	1±0,09 ¹⁾	15
Mętność NTU	A	PN-EN ISO 7027:2003	0,48±10 ¹⁾	1
Odczyn pH	A	PN-90 C-04540/01	7,6±0,2 ¹⁾	6,5 – 9,5
Przewodność elektryczna właściwa w 25 ⁰ C µS/cm	A	PN-EN 27888:1999	410±21 ¹⁾	2500
Smak		PB/L-28 wyd. nr 1 z dn.03.01.2006	brak	akceptowalny
Zapach		PB/L-28 wyd. nr 1 z dn.03.01.2006	brak	akceptowalny
Jon amonowy mg/l NH ⁺ ₄	A	PN ISO 7150-1: 2002	<0,03	0,50
Azotany mg/l NO ₃	A	PN-EN ISO 10304-1:2001	29,2±3,2 ¹⁾	50
Azotyny mg/l NO ₂	A	PN-EN ISO 10304-1:2001	0,08±0,007 ¹⁾	0,50
Mangan mg/l	A	PB/L-24 Wyd. nr 2 z dn.12.04.2005	<0,02	0,050
Żelazo mg/l	A	PB/L-27 Wyd. nr 1 z dn.21.12..2005	0,074±0,016 ¹⁾	0,200
Znak < : dotyczy wartości parametru poniżej granicy oznaczalności				
Oznaczone parametry: w badanej próbce wody są zgodne z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 29.03.2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U Nr 61 z dn. 06.04.2007 poz. 417).				
Wskaźnik oznaczany	Metoda analityczna		Wartość uzyskana	Wartość dopuszczalna (wg Rozp. Min. Zdrowia z dn. 29. 03. 2007r (Dz. U. nr 61 z dn 06. 04. 2007 poz. 417)
Parametry bakteriologiczne				
Liczba bakterii grupy coli [jtk] w 100 ml wody	A	PB/L-25 wyd. nr 1 z dn.06.12.2004	0	0
Liczba bakterii Escherichia coli [jtk] w 100 ml wody	A	PB/L-25 wyd. nr 1 z dn.06.12.2004	0	0
Liczba enterokoków kałowych [jtk] w 100 ml wody	A	PN-EN ISO 7899-2:2004	0	0
Oznaczone parametry w badanej próbce wody są zgodne z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 29.03.2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi /Dz.U. Nr 61 z dn. 06.04.2007 poz.417/.				

Źródło: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi.

Tabela 6. Wyniki badania jakości wody uzdatnionej – ujęcie Rokiciny 26.02.2008 r.

<i>Wskaźnik oznaczany</i>	<i>Metoda analityczna</i>	<i>Wartość uzyskana</i>	<i>Wartość dopuszczalna</i> (wg Rozp. Min. Zdrowia z dn. 29. 03. 2007r (Dz. U. nr 61 z dn 06. 04. 2007 poz. 417)
Parametry bakteriologiczne			
Liczba bakterii grupy coli [jtk] w 100 ml wody	A PB/L-25 wyd. nr 1 z dn.06.12.2004	0	0
Liczba bakterii Escherichia coli [jtk] w 100 ml wody	A PB/L-25 wyd. nr 1 z dn.06.12.2004	0	0
Liczba enterokoków kałowych [jtk] w 100 ml wody	A PN-EN ISO 7899-2:2004	0	0
Oznaczone parametry w badanej próbce wody są zgodne z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 29.03.2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi /Dz.U. Nr 61 z dn. 06.04.2007 poz.417/.			
<i>Wskaźnik oznaczany</i>	<i>Metoda analityczna</i>	<i>Wartość uzyskana</i>	<i>Wartość dopuszczalna</i> (wg Rozp. Min. Zdrowia z dn. 29. 03. 2007r (Dz. U. nr 61 z dn 06. 04. 2007 poz. 417)
Parametry fizyko- chemiczne			
Barwa mg/l Pt	A PN-EN ISO 7887:2002	5±0,45 ¹⁾	15
Mętność NTU	A PN-EN ISO 7027:2003	0,56±0,12 ¹⁾	1
Odczyn pH	A PN-90 C-04540/01	7,2±0,2 ¹⁾	6,5 – 9,5
Przewodność elektryczna właściwa w 25°C µS/cm	A PN-EN 27888:1999	432±22 ¹⁾	2500
Smak	PB/L-28 wyd. nr 1 z dn.03.01.2006	brak	akceptowalny
Zapach	PB/L-28 wyd. nr 1 z dn.03.01.2006	brak	akceptowalny
Jon amonowy mg/l NH ₄ ⁺	A PN ISO 7150-1: 2002	0,17±0,02 ¹⁾	0,50
Azotany mg/l NO ₃	A PN-EN ISO 10304-1:2001	0,15±0,02 ¹⁾	50
Azotyny mg/l NO ₂	A PN-EN ISO 10304-1:2001	<0,05	0,50
Mangan mg/l	A PB/L-24 Wyd. nr 2 z dn.12.04.2005	0,047±0,005 ¹⁾	0,050
Żelazo mg/l	A PB/L-27 Wyd. nr 1 z dn.21.12..2005	<0,05	0,200
Znak < : dotyczy wartości parametru poniżej granicy oznaczalności			
Oznaczone parametry w badanej próbce wody są zgodne z wymaganiami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 29.03.2007r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U Nr 61 z dn. 06.04.2007 poz. 417). W związku z tym, że wartość normatywna dla manganu zawarta jest w przedziale niepewności, dla wyniku uzyskanego w badaniach nie można dokonać oceny zgodności z wymaganiami Rozporządzenia. Pozostałe oznaczane parametry są zgodne z wymaganiami w/w Rozporządzenia			

Stan czystości wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe gminy tworzy zróżnicowana sieć cieków, z których najważniejsze to rzeka Łaznowianka, Pańkówka (Czarna Bielina) i Piasecznica. Wszystkie należą do zlewni Pilicy. Wody powierzchniowe płynące i stojące mają duże znaczenie jako źródło zaopatrzenia rolnictwa i ludności w wodę użytkową. Są one również wykorzystywane do celów rekreacyjnych. Wody powierzchniowe są szczególnie wrażliwe na zanieczyszczenia antropogeniczne, dlatego istotny jest systematyczny ich monitoring.

Rzeka Piasecznica

Jest to dopływ Czarnej Bieliny. W 2002 roku w przekroju pomiarowo-kontrolnym Ujazd rzeka prowadziła wody pozaklasowe, ze względu na 3 wskaźniki fizykochemiczne: azotyny, fosforany i fosfor ogólny. Pod względem bakteriologicznym wody Piasecznicy odpowiadały III klasie jakości, a pod względem hydrobiologicznym klasie II. W porównaniu z rokiem 2001 jakość wód nie uległa zmianie, o ich pozaklasowym charakterze decydowały te same wskaźniki. Wymagana klasa czystości dla Piasecznicy to klasa II.

Stan czystości powietrza

W wyniku przeprowadzonej rocznej analizy jakości powietrza strefa tomaszowska w roku 2002 zakwalifikowana została do klasy B/C w dziedzinie ochrony zdrowia (ze względu na stężenie pyłu zawieszonego PM10) i do klasy A w dziedzinie ochrony roślin. Zagrożenie złą jakością powietrza nie dotyczy jednak całego powiatu, zwykle odnosi się do obszaru o największym skupisku źródeł emisji - w tym przypadku jest to Tomaszów Mazowiecki.

Na terenie gminy Rokiciny do źródeł niskiej emisji należą indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, a także zakłady produkcyjne, usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość punktów emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń.

Stan czystości gleb

Według badań prowadzonych w latach 1998-2002 przez Stację Chemiczno-Rolniczą w Łodzi gleby o odczynie kwaśnym i bardzo kwaśnym zajmują w powiecie tomaszowskim 75%. Są to gleby o daleko posuniętej degradacji. W glebach zakwaszonych wzrasta szybko przyswajalność i pobieranie przez rośliny większości metali ciężkich. Gleby takie wymagają wapnowania. Proces zakwaszania gleb ciągle postępuje. Obok procesów naturalnych powodujących ubytki wapna z gleb, duży udział ma przemysł i motoryzacja, które emitują dwutlenek siarki i tlenki azotu. Przyczyną zubożenia gleb w podstawowe składniki jest też bardzo niskie i nieproporcjonalne zużycie nawozów mineralnych. Do pogarszania się bilansu składników mineralnych i substancji organicznej w glebach przyczynia się także znacznie zmniejszające się pogłowie zwierząt gospodarskich, a co za tym idzie zmniejszenie się ilości nawozów naturalnych do nich wprowadzanych.

Walory przyrodnicze

Doliny rzeczne oraz liczne formy ochrony przyrody sprawiają, że obszar gminy Rokiciny może służyć rekreacji, turystyce i wypoczynkowi. Do głównych atrakcji występujących na tym terenie należy zaliczyć pomniki przyrody - 56 drzew, które objęte są ochroną gatunkową oraz rezerwat przyrody „Łaznów”. Rezerwat ten zajmuje powierzchnię 60,83 ha. Swoją nazwę przejął od nazwy leśnictwa i uroczyska z czasów przedwojennych. Las jodłowy w uroczysku Rokiciny jest jednym z ostatnich fragmentów naturalnych lasów jodłowych, które w przeszłości zajmowały rozległe obszary pomiędzy Łodzią, Tomaszowem Mazowieckim a Głownem. Na obszarze rezerwatu występują następujące kompleksy leśne: grąd jodłowy, las jodłowy, bór mieszany z jodłą. Gatunkiem lasotwórczym jest jodła rosnąca z pojedynczą sosną, jak również grab oraz w niewielkim stopniu jarzębina i świerk.

Poza tym ważnym elementem krajobrazu gminy są doliny rzek. Tworzą one ciągi ekologiczne z naturalnymi siedliskami zbiorowisk roślinnych.

Walory przyrodnicze gminy Rokiciny sprzyjają rozwojowi turystyki edukacyjnej, ogólnopoznawczej oraz agroturystyki.

2.6. Sfera społeczna

2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna

Gmina Rokiciny, pod względem liczby ludności, zajmuje obecnie piąte miejsce wśród dziesięciu gmin wiejskich powiatu tomaszowskiego. Ogólna liczba ludności gminy stanowi 4,8% ludności powiatu oraz 0,22 % ludności województwa.

W gminie Rokiciny liczba ludności w porównaniu do roku 1999 znacznie spadła w roku 2004 natomiast w następnych latach zauważalny jest wzrost liczby osób zamieszkujących gminę Rokiciny.

Tabela 7. Liczba mieszkańców gminy Rokiciny w latach 1999-2007

Wyszczególnienie	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004r.	2005r.	2006r.	2007r.
Ludność ogółem	5944	5953	5932	5956	5950	5685	5724	5823	5861
Kobiety	3024	3029	3014	3037	3037	2910	2922	2979	3003
Mężczyźni	2920	2924	2918	2919	2913	2775	2802	2844	2858

Źródło: Dane własne gminy.

W gminie Rokiciny 105 kobiet przypada na 100 mężczyzn, współczynnik ten jest mniejszy w porównaniu z powiatem tomaszowskim - 107 kobiet/100 mężczyzn i województwem łódzkim - odpowiednio 110 kobiet/100 mężczyzn.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

Tabela 8. Liczba mieszkańców według wieku

Wiek	0 - 3		4 - 7		8 - 12		13 - 15		16-17		18		19 - 65	19 - 60	pow. 65	pow. 60
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
Liczba 1999 r.	105	122	149	138	217	181	143	130	103	107	44	52	1812	1553	347	741
Liczba 2000 r.	102	121	141	141	214	180	122	125	117	93	52	56	1827	1588	349	725
Liczba 2001 r.	96	114	134	130	212	181	120	113	104	86	52	52	1845	1620	355	718
Liczba 2002 r.	99	116	118	132	209	191	127	106	82	88	66	42	1869	1634	349	728
Liczba 2003 r.	104	111	109	123	205	186	125	108	85	79	39	47	1901	1660	345	723
Liczba 2004 r.	117	101	99	115	176	177	139	111	77	73	39	40	1842	1653	286	640
Liczba 2005 r.	113	91	98	108	165	171	132	113	81	72	42	38	1864	1670	307	659
Liczba 2006 r.	117	94	98	112	159	167	124	111	88	76	35	38	1890	1689	333	692
Liczba 2007 r.	118	108	102	110	142	151	114	114	94	78	47	36	1903	1704	338	702

Źródło: Dane własne gminy.

Przyrost naturalny, podobnie jak w powiecie i województwie, był ujemny, aczkolwiek można zaobserwować jego wzrost.

Tabela 9. Przyrost naturalny, liczba urodzeń i zgonów w latach 1999-2007

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
1999 r.	53	101	- 48
2000 r.	55	90	-35
2001 r.	41	50	-9
2002 r.	70	81	- 11
2003 r.	42	69	-27
2004 r.	48	67	-19
2005 r.	41	73	-32
2006 r.	61	65	-4
2007r.	55	77	-22

Źródło: Dane własne gminy.

Ruch wędrowniczy ludności, czyli migracje, to kolejny czynnik mający wpływ na liczbę mieszkańców i jej zmiany. Saldo migracji w gminie jest dodatnie.

Tabela 10. Saldo migracji w gminie Rokiciny w latach 1999-2007

Rok	Zameldowanych	Wymeldowanych	Saldo migracji
1999 r.	66	70	- 4
2000 r.	89	54	35
2001 r.	53	61	- 8
2002 r.	107	78	29
2003 r.	55	39	26
2004 r.	69	77	-8
2005 r.	58	52	6
2006 r.	70	48	22
2007r.	106	48	58

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

Analiza poziomu wykształcenia wskazuje, że w gminie spośród ogólnej liczby osób powyżej trzynastego roku życia 5,2% posiada wykształcenie wyższe lub policealne, 22% średnie, 27% zasadnicze zawodowe, a 40% podstawowe ukończone. Dla porównania w województwie łódzkim udział procentowy osób z wykształceniem podstawowym ukończonym wynosi 32,4%.

Tabela 11. Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia i grup wieku

GRUPY WIEKU	Ogółem	Poziom wykształcenia								
		wyższe	policealne	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
				razem	ogólnokształcące	zawodowe				
OGÓŁEM	5072	185	79	1118	249	869	1373	2060	257	-
19 lat i mniej	652	-	-	56	24	32	39	441	89	-
20-29	871	70	35	371	88	283	294	98	3	-
30-39	724	44	9	261	34	227	339	71	-	-
40-49	855	31	15	226	44	182	363	216	4	-
50-59	711	27	7	124	31	93	212	334	7	-
60-64	283	8	6	22	8	14	43	201	3	-
65 lat i więcej	1003	5	7	58	20	38	83	699	151	-

Źródło: Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2002 rok

2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

System oświaty

Na terenie gminy Rokiciny funkcjonują:

- Gminne Przedszkole im. „Leśnych Skrzatów” w Rokicinach:
 - 2 grupy przedszkolne
 - 4 grupy kl. „0” w: Rokicinach – 2 grupy, Jankowie -1 i Łaznowie -1.
- Szkoła Podstawowa im. Wł. St. Reymonta w Rokicinach: 6 klas-12 oddziałów;
- Szkoła Podstawowa w Jankowie: 6 klas- 6 oddziałów;
- Szkoła Podstawowa w Łaznowie: 6 klas- 6 oddziałów;
- Publiczne Gimnazjum w Popielawach: 3 klasy- 9 oddziałów;

Tabela 12. Struktura liczby uczniów szkół gminy Rokiciny

LATA	Szkoła Podstawowa w Rokicinach	Szkoła Podstawowa w Jankowie	Szkoła Podstawowa w Łaznowie	Przedszkole w Rokicinach	Gimnazjum w Popielawach
1999/2000	270	125	152	117	156
2000/2001	230	98	120	133	230
2001/2002	241	95	120	106	226
2002/2003	230	95	110	120	225
2003/2004	231	93	109	109	239
2004/2005	222	85	105	91	232
2005/2006	220	75	103	98	228
2006/2007	206	66	96	109	224
2007/2008	187	52	90	113	216
2008/2009	184	41	93	128	197

Budynki wszystkich placówek oświatowych wymagają remontów. Remontu wymagają dachy budynków. Poza tym w Szkole Podstawowej w Łaznowie trzeba naprawić ogrodzenie, a w Publicznym Gimnazjum należy osuszyć teren wokół budynku. W każdej placówce pomieszczenia wymagają malowania. W Szkole Podstawowej w Rokicinach oraz w Przedszkolu należy dostosować zaplecze kuchenne do wymaganych przez prawo standardów.

Jeśli chodzi zaś o instalacje (m.in. kanalizacyjno-sanitarne, elektryczne, grzewcze, wentylacyjne) znajdujące się w budynkach szkół, to w większości przypadków spełniają one wymagane przez prawo normy. Ich przegląd techniczny dokonywany jest systematycznie przez upoważnione do tego osoby. Jedynie w Szkole Podstawowej w Rokicinach wymiany wymaga instalacja elektryczna, a w Szkole Podstawowej w Łaznowie należy zamontować grzejniki oraz założyć glazurę i terakotę w podziemiach.

Istotnym problemem, szczególnie w szkole w Łaznowie, jest niewielka ilość mebli - krzeseł, ławek, które spełniałyby wymogi ergonomii.

Badając stan zaplecza dydaktycznego w szkołach gminy Rokiciny zauważalny jest niski poziom wyposażenia pracowni komputerowych. W każdej ze szkół znajduje się tylko jedna pracownia z niewielką ilością sprzętu komputerowego. Wprawdzie stan ilościowy na rok 2007 uległ poprawie, jednak wciąż odczuwalne są braki. W sumie, na grupę 515 uczniów przypada 87 zestawów komputerowych, dlatego też w każdej z placówek należy uzupełnić braki. Nie chodzi tu tylko i wyłącznie o same zestawy komputerowe, ale również o rozbudowę pamięci, zakup programów multimedialnych, drukarek czy skanerów. Biblioteki szkół działających na terenie

gminy Rokiciny wymagają systematycznego uzupełniania księgozbiorów oraz wyposażenia ich w komputery. W okresie 2004-2006 w komputery wyposażone zostały biblioteki w Szkole Podstawowej w Rokicinach - 4 zestawy komputerowe, Gimnazjum w Popielawach – 4 zestawy komputerowe, Szkoła podstawowa w Łaznowie – 1 zestaw komputerowy, Szkoła Podstawowa w Jankowie - 1 zestaw komputerowy. Poza tym do gimnazjum, na którym ciąży obowiązek przeprowadzenie egzaminu, trzeba zakupić jednoosobowe stoliki egzaminacyjne oraz szafę pancerną do przechowywania materiałów poufnych, w tym zestawów egzaminacyjnych. Gimnazjum wymaga również doposażenia pracowni fizykochemicznej. Odmienne wymagania, co do pomocy dydaktycznych ma przedszkole. Tutaj uzupełnienia wymaga księgozbiór oraz zabawki. Należy również zakupić zestaw przyrządów do ćwiczeń korekcyjnych, materace na salę gimnastyczną oraz doposażyć w sprzęt plac zabaw. Przedszkole wyposażone jest w 1 zestaw komputerowy.

Każda ze szkół posiada dwa boiska szkolne: duże i małe. W najgorszym stanie jest boisko szkolne przy Gimnazjum. Boiska przy Szkole Podstawowej w Rokicinach wymagają zagospodarowania i dostosowania do bezpiecznego użytkowania przez dzieci, młodzież oraz mieszkańców gminy. Jedynie Szkoła Podstawowa w Rokicinach posiada salę gimnastyczną, która została wyremontowana w 2005r.. W pozostałych placówkach należy wybudować takie obiekty. W okresie 2007-2013 planowana jest poprawa infrastruktury edukacyjnej i wyposażenia szkół. Plany obejmują: budowę sali gimnastycznej przy Gimnazjum w Popielawach, docieplenie budynku przedszkola w Rokicinach, docieplenie części budynku szkoły w Łaznowie, zagospodarowanie terenów wokół szkoły w Rokicinach do celów sportowych i dydaktycznych, modernizację płyty boiska przy szkole w Rokicinach oraz wyposażenie pracowni fizykochemicznej w Gimnazjum w Popielawach.

Ochrona zdrowia

W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcy gminy Rokiciny mają do dyspozycji:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Primed”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medyk”,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Promed”.

W ramach tej struktury pacjenci mogą korzystać z poradni ogólnej i specjalistycznej w zakresie ginekologii, dermatologii oraz z usług rehabilitacyjnych.

Tabela 13. Struktura zatrudnionego personelu medycznego

Wyszczególnienie	NZOZ „Promed”	NZOZ „Medyk”	NZOZ „Primed”
Lekarz pediatra	1	1	1
Lekarz ginekolog	1	-	1
Lekarz medycyny ogólnej	2	2	3
Lekarz dermatolog	1	-	-
Fizykoterapeuta/rehabilitant	-	2	-

Źródło: Dane własne gminy.

W NZOZ „Promed” zarejestrowanych jest ok. 2000 pacjentów, z czego prawie 400 to osoby niepełnosprawne ruchowe. Placówka wyposażona jest w sprzęt specjalistyczny zgodnie z wymogami Narodowego Funduszu Zdrowie. Budynek jest dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Porady udzielane są na bieżąco, pacjent nie oczekuje na badania specjalistyczne.

NZOZ „Primed” wyposażony jest w sprzęt medyczny w stopniu podstawowym. Stan pomieszczeń i budynku jest dobry, brakuje jednak podjazdu dla osób niepełnosprawnych. W placówce, zarejestrowanych jest ok. 2600 osób. Jeśli zaś chodzi o dostępność do usług, to pacjenci są obsługiwani na bieżąco, jedynie w przypadku poradni dla kobiet występują sporadycznie opóźnienia 1-2 tygodniowe.

NZOZ „Medyk” wyposażony jest w sprzęt specjalistyczny w stopniu podstawowym. Świadczeniami medycznymi obejmuje zarejestrowanych pacjentów nie tylko z gminy Rokiciny, ale również i z gmin sąsiednich. Jako jedyny posiada gabinet rehabilitacji leczniczej i udziela świadczeń w tym zakresie.

Działalność kulturalna

Życie kulturalne gminy Rokiciny skupia się wokół Gminnego Ośrodka Kultury w Rokicinach, którego celem nadrzędnym jest upowszechnianie kultury na jej terenie. Do podstawowych zadań G.O.K. należy:

- Edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę.
- Tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką.
- Rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Rokiciny na lata 2007-2013

- Tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła artystycznego i ludowego. W Ośrodku działa Folklorystyczny Zespół Pieśni i Tańca „Rokicinka”. Zespół istnieje z przerwami od ponad 20 lat. Trzydziestoosobowa grupa młodzieży kontynuuje i podtrzymuje tradycje swoich rodziców. Zespół posiada 2 komplety kostiumów: opoczyńskie i krakowskie. Występuje na różnego rodzaju przeglądach, festiwalach i imprezach okolicznościowych.

Ponadto G.O.K. prowadzi następujące koła zainteresowań:

- Nauka gry na instrumentach:
 - na keyboardzie i akordeonie,
 - na pianinie.
- Studio edukacji plastycznej.
- Klub Karate Tradycyjnego.

Zainteresowania sportowe można rozwijać korzystając ze sprzętu do rekreacji siłowej, tenisa stołowego i bilardu.

Swoją siedzibę w Gminnym Ośrodku Kultury mają ponadto:

- Klub Emerytów i Rencistów - liczy 36 osób.
- Gminne Koło Pszczelarzy.

W każdym sołectwie (najaktywniej we wsi Michałów, Łaznów, Rokiciny wieś, Popielawy i Chrusty) działają Koła Gospodyń Wiejskich.

G.O.K. kształtuje nawyki aktywnego uczestnictwa w kulturze poprzez organizowanie wyjazdów do kina, teatru itp. Organizuje koncerty, wystawy: malarstwa, grafiki, rzeźby oraz spotkania z interesującymi ludźmi, np. wieczory autorskie pisarzy i poetów. Organizuje również warsztaty etnograficzne, kultywuje obrzędy i tradycje ludowe, np. poprzez naukę robienia pisanek, palemek, wycinanek, ozdób choinkowych. Przypomina o ginących zawodach, takich jak garncarstwo, wikliniarstwo.

W warsztatach etnograficznych biorą udział głównie uczniowie i przedstawicielki Kół Gospodyń Wiejskich prezentując umiejętności nabyte na różnego rodzaju konkursach.

Jednym z ważniejszych wydarzeń kulturalnych roku są organizowane w kwietniu Gminne Konfrontacje Artystyczne. Jest to konkurs adresowany do uczniów z terenu gminy Rokiciny. Podczas konfrontacji uczestnicy mogą wykazać się umiejętnościami: wokalnymi, teatralnymi, plastycznymi. Konkurs odbył się już 8 razy, laureaci występują na różnych lokalnych imprezach oraz biorą udział w przeglądach regionalnych.

G.O.K. w ciągu roku organizuje 3 większe imprezy plenerowe:

- Uroczystości związane z Uchwaleniem Konstytucji 3 Maja;
- Festyn „Niedziela w Rokicinach” – czerwiec;

- „Sport na wesoło” - wrzesień;

Wszystkie te imprezy cieszą się dużym zainteresowaniem. Jednak największą popularnością cieszy się festyn, na którym można obejrzeć występy profesjonalnych artystów. Program tej imprezy obejmuje spektakl dla dzieci, występy kabaretu i zespołów młodzieżowych. Festyn odbywa się w dużej mierze dzięki hojności miejscowych sponsorów.

Podczas imprezy „Sport na wesoło” odbywają się różnego rodzaju konkurencje sportowe:

- Turniej koszykówki ulicznej w 2 kategoriach wiekowych: gimnazjum i open;
- Siatkówka plażowa - kat. jw.
- Biegi przełajowe;
- Konkurencje rodzinne;
- Rozgrywki dla najmłodszych.

G.O.K. organizuje dzieciom i młodzieży zajęcia rekreacyjne w okresie ferii i wakacji, np. turniej tenisa stołowego i badmintonu, gry stolikowe typu szachy czy warcaby. Organizuje imprezy rozrywkowe: bal maskowy, choinka, dla dorosłych bal sylwestrowy i karnawałowy, „Andrzejkę”, „Walentynki”, „Złote gody” i wiele innych.

G.O.K. prowadzi również działalność gospodarczą w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych, tj. prowadzi klubokawiarnię, wynajmuje lokal na różnego rodzaju imprezy rodzinne i towarzyskie.

Siedzibą G.O.K w Rokicinach od 1991 roku jest zabytkowy budynek byłego zajazdu poczty konnej, wówczas wyremontowany i wyposażony w niezbędne urządzenia. Następnie odnowiona została elewacja budynku i dach. Jednakże budynek ten wymaga ciągłej modernizacji, tj. dokończenia remontu instalacji wentylacyjnej, kotłowni co., ocieplenia stropu, wymiany podłogi w sali widowiskowej, adaptacji piwnic i strychu na pomieszczenia użyteczne.

G.O.K. dysponuje jedynie przestarzałym sprzętem nagłaśniającym i wyposażeniem. Ograniczone środki finansowe powodują, że udział w większości kół zainteresowań jest odpłatny i nie wszyscy chętni mogą brać w nich udział. Z tych samych powodów ograniczone są możliwości organizowania częściej koncertów i występów znanych wykonawców.

Biblioteki

Na terenie gminy Rokiciny działa Gminna Biblioteka Publiczna w Rokicinach oraz dwie jej filie w Nowych Chrustach i Popielawach.